

Duitse economie blijft zorgenkind

Uitkomsten rapport van 'de vijf wijzen'

Achtergrond - 23 november 2004

(22 november 2004) Vorige week presenteerde een groep van vooraanstaande economen zijn prognoses voor de Duitse economie. Ook al gaan de huidige hervormingen niet ver genoeg, een alternatief is momenteel niet voorhanden.

Ronduit "zorgwekkend" noemt het rapport de overheidsfinanciën. Duitsland dreigt in 2005 voor het vierde jaar op rij niet te voldoen aan de regels van het Europese Stabiliteitspact, die bepalen dat het begrotingstekort niet mag uitkomen boven 3 procent van het bruto binnenlands product. De 'vijf wijzen' voorzien een tekort van 3,5 procent. Dat minister van Financiën Hans Eichel (SPD) een op papier sluitende begroting heeft gepresenteerd, neemt bijna niemand in Duitsland nog serieus. Kanselier Schröder heeft herhaaldelijk aangegeven dat het pact wat hem betreft dringend toe is aan revisie - lees: minder strikte begrotingsregels. Het extra geld dat daarmee beschikbaar zal komen, kan worden aangewend voor binnenlandse investeringen. Daardoor wordt de economie aangezwengeld en nemen de overheidsinkomsten toe, zo luidt Schröders redenering.

De economische experts zien liever dat de kanselier de overheidsuitgaven eindelijk eens binnen de perken houdt, waardoor de belastingen omlaag zouden kunnen en de consumenten het weer aandurven om hun geld te besteden. De argumenten die de regering aanvoert als verzachtende omstandigheid voor de begrotingsmalaise - de hoge olieprijs, de dure euro - worden door de experts als weinig plausibel afgedaan. Deze problemen zijn immers niet voorbehouden aan Duitsland.

Geen alternatief

Desondanks is het rapport positief te spreken over de bemoeienissen van de regering om beweging te krijgen in de vastgeroeste Duitse economie. De veelbeklaagde bezuinigingen op werkloosheidsuitkeringen zouden hun eerste vruchten afwerpen, net als de versoepeling van het ontslagrecht en de verhoging van de eigen bijdrage in de gezondheidszorg. De reden dat de experts uiteindelijk de zonnige zijde benadrukken, is waarschijnlijk dezelfde als die, waarom de Duitse werkgevers zich recentelijk op tamelijk ongebruikelijke wijze hebben uitgesproken voor de hervormingen van de sociaal-democraten van kanselier Schröder: om de

regering aan te moedigen het ingeslagen pad te verder te volgen en niet halverwege halt te houden.

Daarmee is de oppositie de grote verliezer van dit rapport. De aanmoedigende woorden voor rood-groen van vakdeskundigen en werkgevers beroven de christen-democratische CDU van de mogelijkheid om de regering hard aan te vallen op de hervormingen. Bovendien plaatst het rapport grote vraagtekens bij de haalbaarheid van twee plannen waarmee de CDU zichzelf sterk afficheert, de hervorming van het ziekenfonds en het belastingstelsel. Geheel toevallig is dit weliswaar niet; de 'wijzen' werken immers in eerste instantie voor de regering en één van de leden treedt zelfs op als adviseur van Schröder en de zijnen. Dat neemt niet weg dat zij het probleem waarvoor de CDU zich al langer geplaatst ziet vergroten: het formuleren van een geloofwaardig alternatief voor de huidige regering.

Mark Schenkel is historicus en schrijft regelmatig artikelen voor het Duitslandweb.

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel: <https://duitslandinstituut.nl/artikel/2071/duitse-economie-blijft-zorgenkind>